

Thái độ của sinh viên không chuyên ngữ, Trường Đại học Tiền Giang đối với việc vận dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết tiếng Anh

Nguyễn Thị Ngọc Yến*

*Trường Đại học Tiền Giang

Received: 10/7/2024; Accepted: 16/7/2024; Published: 7/8/2024

Abstract: In teaching English, writing skill is always considered as a big challenge for both teachers and students because in order to teach and learn this skill well, both teachers and students must have extensive knowledge of life and certain knowledge of language. To have a good writing requires students to go through many steps and invest a lot of time and also requires a high level of self-study; therefore, when learning to write English, students often feel bored and pressured. That is the reason why the author wants to apply the situational teaching method to teaching English Writing skill for non-language major students of Tien Giang University to promote students' self-study. After one semester of application, the results showed that the majority of students had a positive attitude towards this writing method. This has opened up a new direction in teaching English Writing skills to students of the school

Key words: Situational teaching method, writing skill, self-study

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, hầu hết các trường đại học đều đặt việc đào tạo sinh viên đạt chuẩn đầu ra theo yêu cầu của Bộ Giáo dục và Đào tạo là một trong những mục tiêu quan trọng nhất. Đó không chỉ là mục tiêu chung của Trường Đại học Tiền Giang mà còn là mục tiêu chung của tất cả giáo viên Bộ môn ngoại ngữ của trường. Để đạt được mục tiêu đó, đội ngũ giáo viên của Bộ môn ngôn ngoại ngữ cũng đã vận dụng nhiều chiến lược cũng như những phương pháp mới vào quá trình giảng dạy của mình. Trong đó, tác giả đã lựa chọn sử dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ của trường. Với mong muốn không chỉ giúp sinh viên dần dần đạt được chuẩn đầu ra mà còn hy vọng kích thích sự ham mê học Tiếng Anh của các bạn. Vì vậy, tác giả thực hiện cuộc khảo sát này nhằm hiểu rõ hơn thái độ của sinh viên sau khi được học với phương pháp dạy học tình huống để từ đó có những định hướng tốt hơn trong việc giảng dạy Tiếng Anh nói chung và kỹ năng viết nói riêng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Dạy học tình huống

Có khá nhiều định nghĩa về tình huống. Theo Gomex-Ibanez, “tình huống là một hoàn cảnh thực tế trong đó có một quyết định cụ thể phải được thực hiện bởi một nhà quản lý tư nhân hay một viên chức nhà nước. Các tình huống tóm tắt những áp lực và những yếu tố cân nhắc khác nhau mà viên chức

hay nhà quản lý phải xem xét khi ra quyết định và những thông tin hiện có lúc bấy giờ thường không hoàn chỉnh hay mâu thuẫn nhau”. Hoặc theo Đại từ điển Tiếng Việt, “tình huống là hoàn cảnh diễn biến thường bất lợi, cần đối phó”. Tóm lại, chúng ta có thể hiểu đơn giản hơn; “tình huống là mô tả một trường hợp có thật, thường bao gồm một quyết định, thách thức, cơ hội hay vấn đề mà một hay nhiều người trong tổ chức phải đối phó. Tình huống yêu cầu người đọc phải từng bước nhập vai người ra quyết định cụ thể” (theo Nguyễn Hữu Lam).

Dạy học tình huống là cách nói ngắn gọn của dạy học bằng tình huống. Đây là phương pháp đưa những vấn đề, tình huống có thực trong cuộc sống vào việc giảng dạy để từ đó người học có thể kiến tạo nên kiến thức cho bản thân thông qua quá trình giải quyết (theo Trịnh Văn Biều).

Thực ra, phương pháp dạy học tình huống đã xuất hiện từ khá lâu. Ở phương Đông với tên gọi là phương pháp xử lý tình huống, phương pháp này được áp dụng ở các nước Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc nhằm hướng tới một nền giáo dục hiện đại tạo ra nguồn nhân lực có năng lực giải quyết vấn đề. Ở phương Tây, vào năm 1870 giáo sư Christopher Columbus là người đã khởi xướng việc áp dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy cho khoa Luật của Trường Đại học Kinh doanh Havard của Mỹ. Vào 1919, ông W. Sherwood Fox cũng bắt đầu vận dụng phương pháp này vào

giảng dạy tại Trường Đại học Western Ontario của Canada. Đến thế kỉ 20, phương pháp này lại được áp dụng rộng rãi hơn trong các ngành học khác nhau ở Pháp. Qua đó, chúng ta thấy được phương pháp đã và đang chiếm ưu thế rất lớn so với các hình thức giáo dục cùng thời.

Sở dĩ phương pháp này nhận được sự quan tâm rất lớn từ nhiều lĩnh vực đặc biệt là trong giáo dục vì nó mang lại rất nhiều lợi ích cho người học và nó đặt sự phát triển của người học làm trung tâm.

Thứ nhất, bằng phương pháp này người học có học sẽ hiểu sâu và rõ hơn về những lý thuyết đã được thông qua việc áp dụng lý thuyết vào giải quyết những tình huống thực tiễn gắn với cuộc sống. Đồng thời, người học có cơ hội sửa chữa những khuyết điểm về kiến thức và học thêm những kiến thức một cách sinh động và hấp dẫn thông qua qua trình giải quyết tình huống.

Thứ hai, phương pháp dạy học tình huống còn giúp người học liên kết kiến thức từ các môn học khác nhau để phục vụ tốt cho nhu cầu thực tiễn của mình. Ví dụ, khi sinh viên được yêu cầu viết lá thư phản nản về lỗi của máy tính xách tay cho một của hàng nào đó bằng Tiếng Anh, các bạn sẽ vận dụng kiến thức về mặt ngôn ngữ Tiếng Anh và kiến thức chuyên môn có liên quan đến máy tính (lỗi về phần cứng, lỗi về phần mềm...) để hoàn thành bài viết.

Thứ ba, phương pháp này sẽ thúc đẩy việc tự học của sinh viên. Khi các bạn tham gia giải quyết các tình huống, ngoài kiến thức trên lớp các bạn còn phải tự tìm tòi thêm những thông tin có liên quan để giải quyết tình huống một cách thoả đáng nhất, hiệu quả nhất.

Thứ tư, phương pháp này còn giúp sinh viên phát triển một số kỹ năng mềm cần thiết cho công việc và cuộc sống ngoài xã hội. Khi làm việc nhóm, các bạn sẽ học được cách tổ chức công việc, bố trí sắp xếp công việc phù hợp, phân chia thời gian hợp lý, kỹ năng giao tiếp cũng như kỹ năng hợp tác với các thành viên trong nhóm.

Tuy nhiên, việc áp dụng phương pháp này cũng gây khó khăn từ nhiều phía.

Đối với người học, phương pháp này đòi hỏi sự đầu tư về thời gian và tính tự học ở người học khá cao vì sinh viên phải tốn thời gian tìm thông tin, tìm cách giải quyết vấn đề. Vì thế, nếu các bạn sinh viên quen với lối học cũ (đợi giáo viên giảng bài rồi ghi chép lại) thì rất khó để học với phương pháp này.

Đối với người dạy, phương pháp này đòi hỏi giáo viên phải đầu tư nhiều thời gian và luôn cập nhật

thông tin để chuẩn bị tốt những tình huống và phương án giải quyết tối ưu. Bên cạnh đó, giáo viên còn phải hiểu rõ đặc điểm và năng lực của sinh viên để đảm bảo việc đưa ra tình huống vừa xác thực tế và phù hợp với đặc điểm sinh viên và nội dung môn học.

Ngoài ra, phương pháp còn đòi hỏi sự đầu tư khá lớn về cơ sở vật chất (thư viện, máy tính, internet,...) để tạo điều kiện cho sinh viên tham gia học tập dễ dàng.

2.2. Thực trạng việc dạy và học kỹ năng viết tiếng anh tại Trường Đại học Tiền Giang

- Hoạt động giảng dạy: Do đặc điểm của giáo trình nên mỗi buổi học sinh viên sẽ được học và thực hành kỹ năng, từ vựng và cấu trúc ngữ pháp theo phân phối chương trình. Như vậy kết thúc học phần, sinh viên sẽ được rèn luyện bốn kỹ năng cùng với việc học từ vựng và ngữ pháp theo chủ đề. Theo như giáo trình thì kỹ năng nghe, nói, đọc cùng với ngữ pháp và từ vựng sẽ được giảng dạy ở 2 đơn vị bài học còn viết thì sinh viên sẽ được học ở đơn vị bài học cuối cùng. Cho nên, thời lượng dành cho kỹ năng viết khá ít. Do đó, giáo viên của trường thường chọn giảng dạy theo cách kết hợp ít nhất hai kỹ năng trong một buổi học để tạo điều kiện cho sinh viên thực hành nhiều hơn và cũng góp phần tạo thêm sự sinh động trong lớp học. Khi giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ của trường, giáo viên thường kết hợp viết với đọc hoặc viết với nói. Bên cạnh đó, trước khi lên lớp giáo viên đều đầu tư vào việc chuẩn bị thông tin, từ vựng, cấu trúc... để hỗ trợ sinh viên thực hành viết trên lớp. Sinh viên được yêu cầu viết tại lớp theo cặp hoặc nhóm. Các bạn sẽ viết nháp tại lớp và sau khi nhận được góp ý của giáo viên về nhà các bạn sẽ viết lại bài hoàn chỉnh và nộp cho giáo viên nhận xét lần cuối. Có thể thấy vì hạn chế về mặt thời gian nên việc chỉnh sửa bài viết đôi khi không kịp phải kéo dài đến 2 buổi học thì sinh viên mới có thể viết bài hoàn chỉnh.

- Hoạt động học: Phần lớn ý thức về việc học Tiếng Anh nói chung và học kỹ năng viết Tiếng Anh nói riêng của sinh viên không chuyên ngữ của trường còn rất thấp. Thường sẽ xuất hiện hai trường hợp. Thứ nhất, sinh viên mượn những bài viết của sinh viên các khoá trước viết lại. Thứ hai, các bạn không đầu tư vào bài viết, không hứng thú khi học viết. Các bạn cố gắng hoàn thành các bài tập trong sách, sau đó, dựa vào bài viết mẫu chỉnh sửa vài thông tin để tạo ra bài viết của bản thân. Tính tự học của các bạn còn rất thấp. Nguyên nhân là do các bạn

chưa ý thức được tầm quan trọng của Tiếng Anh và kỹ năng viết Tiếng Anh cho cuộc sống và công việc tương lai của mình.

Xuất phát từ thực tế trên, tác giả đã quyết định áp dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ trường Đại học Tiền Giang nhằm tạo luồng gió mới cho sinh viên cũng những mong muốn thay đổi được cách học của các bạn, góp phần nâng cao tính độc lập trong học tập cho sinh viên của Trường.

Trong buổi dạy kỹ năng viết Tiếng Anh trên lớp, tác giả đã áp dụng phương pháp dạy học tình huống theo các bước sau:

- Bước 1: Giới thiệu bài học

- Bước 2: Cho sinh viên đọc bài mẫu và làm các bài tập có liên quan để rút ra dàn bài của bài viết. Chia nhóm, phân công vai trò của từng sinh viên; sau đó quy định thời gian để các nhóm thảo luận, chuẩn bị ý, từ vựng và văn phạm có liên quan

- Bước 3: Các nhóm thực hành viết tại lớp.

- Bước 4: Sinh viên đăng bài lên công cụ học trực tuyến được giáo viên chỉ định để giáo viên nhận xét bài viết. (Vì không đủ thời gian nên không thực hiện được việc cho sinh viên nhận xét bài của nhau trước khi giáo viên nhận xét)

- Bước 5: Viết lại bài viết sau khi giáo viên góp ý.

Cả quá trình thực hiện việc áp dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ được tác giả thực hiện theo 5 bước trên trong thời gian 1 tiết dạy (50 phút – theo đề cương chi tiết học phần)

2.4. Kết quả

Sau khi áp dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ, tác giả đã phát bản câu hỏi gồm 3 câu hỏi để khảo sát sự hứng thú của 30 sinh viên năm hai các ngành: công nghệ thông tin, công nghệ thực phẩm và luật đối với phương pháp mới này.

Câu hỏi thứ nhất: Điều bạn thích nhất khi học viết Tiếng Anh với phương pháp dạy học tình huống là gì? (Cụ thể)

Các bạn đều rất thích học phương pháp này vì “tiết học sinh động hơn”, “dễ hiểu hơn, tăng khả năng ứng biến linh hoạt và hiểu được rằng khi đó kiến thức sẽ áp dụng vào đâu”, “nhìn nhận được vấn đề, hiểu và nhớ lâu”, “hay xuất hiện trong đời sống”.

Câu hỏi thứ hai: Điều bạn không thích khi học viết Tiếng Anh với phương pháp dạy học tình huống là gì? (Cụ thể)

Các bạn đều đồng ý rằng phương pháp này “mất

nhiều thời gian”.

Câu hỏi thứ ba: Theo bạn, trong tương lai phương pháp dạy học tình huống có nên được áp dụng thường xuyên trong các học phần Tiếng Anh không? Vì sao?

Ở câu hỏi này, chúng ta sẽ thấy rõ mong muốn của sinh viên khi học viết Tiếng Anh. Các bạn đều nghĩ rằng phương pháp dạy học tình huống nên được nhiều hơn trong các học phần Tiếng Anh nói chung và kỹ năng viết nói riêng vì “nó sẽ giúp chúng em phát triển khả năng tưởng tượng và ứng biến linh hoạt với tình huống”, “nó gây hứng thú cho học sinh sinh viên hơn là cách dạy học truyền thống đồng thời cũng giúp người dạy và người học giao tiếp nhiều hơn”, “nó rất thực tế và tạo hiệu quả cao”, “nó có thể cải thiện khả năng viết và bổ sung 1 số kiến thức”.

3. Kết luận

Từ kết quả nghiên cứu cho thấy, việc vận dụng phương pháp dạy học tình huống vào giảng dạy kỹ năng viết Tiếng Anh cho sinh viên không chuyên ngữ tại Trường Đại học Tiền Giang đã nhận được phản hồi khá tích cực từ sinh viên. So với trước đây, sinh viên chủ yếu thực hành viết theo khuôn mẫu định sẵn và chỉ vận dụng những từ vựng, cấu trúc và kiến thức gói gọn trọng chủ đề của bài học. Bằng phương pháp dạy học tình huống, sinh viên đã gắn kết những vấn đề thực tế với bài học để đưa ra hướng giải quyết vấn đề khả thi nhất. Các bạn nhận thấy việc giải quyết tình huống trong kỹ năng viết mang tính thực tiễn hơn. Tiết học sinh động hơn giúp các bạn hiểu bài rõ hơn mặc dù việc vận dụng phương pháp này tốn khá nhiều thời gian.

Tài liệu tham khảo

1. Biều, T.V & Khammany, S. (2014). Sử dụng phương pháp tình huống trong dạy học hoá học ở Trường trung học phổ thông. *Tạp chí Khoa học Đại học Sư Phạm TPHCM*, 62.

2. Dung, T.N. (2021). Tạo hứng thú học kỹ năng viết tiếng Anh cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Nghệ thuật trung ương thông qua hoạt động viết hợp tác. Retrieved from: <http://www.spnttw.edu.vn/articledetail.aspx?articleid=7137&sitepageid=650>

3. Mai, L.T.T (2005). *Giảng dạy Tiếng Anh Theo Phương pháp tích cực lấy người học làm trung tâm*. *Tạp chí Trường Đại học Cần Thơ*, 3, 167-175

4. My, H.T (2019). Sử dụng bài tập tình huống (Case Study) Như Một Hoạt Động Dạy và Học Tiếng Anh Kinh Tế nhằm Đáp Ứng Chuẩn Đầu Ra - Thực Trạng và Giải Pháp. Retrieved from: http://repository.vnu.edu.vn/handle/VNU_123/67148